

บทที่ 8 งบการเงิน

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของงบการเงิน
2. ประโยชน์ของงบการเงิน
3. มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน
4. องค์ประกอบของงบการเงิน
5. การจัดทำงบการเงินตามรูปแบบกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

1.

ความหมายของงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) เป็นงบที่นำเสนอผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และกระแสเงินสดของกิจการ
- 2 เพื่อให้ประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน
- 3 แสดงถึงผลการบริหารจัดการงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพยากรของกิจการ

4.

ประโยชน์ของงบการเงิน

ประโยชน์ของงบการเงินจะแยกพิจารณาเป็น 2 ด้าน คือ ภายในกิจการและภายนอกกิจการ ดังนี้

1 ภายในกิจการ

1.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

1.2 แสดงความสามารถในการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารหรือเจ้าของกิจการในการบริหารทรัพยากรของกิจการ

1.3 ให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

1.4 ช่วยในการตัดสินใจในการดำเนินกิจการต่อหรือไม่

2 ภายนอกกิจการ

2.1 ช่วยในการตัดสินใจร่วมลงทุนของบุคคลอื่นที่สนใจ

2.2 ช่วยในการพิจารณาให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร

2.3 ช่วยในการค้า นวนภาษีเงินได้ที่กรมสรรพากรจะเรียกเก็บจากกิจการ

5.

มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวกับงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีหลายมาตรฐาน ซึ่งกิจการจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของการจัดตั้งธุรกิจ เช่น กิจการเจ้าของคนเดียว กิจการห้างหุ้นส่วน กิจการบริษัทจำกัด และเป็นกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะหรือไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เป็นต้น ตัวอย่างมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวกับงบการเงิน เช่น

1 มาตรฐานการบัญชี

2 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

6

องค์ประกอบของงบการเงิน

- องค์ประกอบของงบการเงินประกอบด้วยหลายส่วน ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว ประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า

4.1 งบกำไรขาดทุน (Profit and loss statement)

งบกำไรขาดทุนเป็นงบที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่าย คำนียามขององค์ประกอบดังกล่าวกำหนดไว้ดังนี้

รายได้ (Income/Revenue)

หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปแบบกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้เจ้าของ

ค่าใช้จ่าย (Expenses)

หมายถึงการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปแบบกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้เจ้าของลดลง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการแบ่งปันให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้เจ้าของ

4.2 งบฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)

งบฐานะการเงินเป็นงบที่แสดงฐานะการเงินของกิจการ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินคือ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น คำนิยามขององค์ประกอบต่าง ๆ กำหนดไว้ดังนี้

สินทรัพย์ (Assets)

หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต

หนี้สิน (Liabilities)

หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตโดยการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

ส่วนของผู้ถือหุ้น (Owner's Equity)

หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว

5.

การจัดทำงบการเงินตามรูปแบบกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

การจัดทำงบการเงินของธุรกิจซื้อขายสินค้า ประเภทเจ้าของคนเดียว มีได้มีรูปแบบที่กำหนดไว้เนื่องจากกิจการเจ้าของคนเดียวไม่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และเสียภาษีเงินได้แบบบุคคลธรรมดาแต่ในการจัดทำงบการเงิน กิจการควรจะทำให้ถูกต้องและมีมาตรฐาน เพื่อประโยชน์ต่อกิจการ รูปแบบและงบการเงินในที่นี่ใช้รูปแบบตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ ต้องมีในงบการเงิน โดยใช้แบบ 1 ซึ่งเป็นรูปแบบของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

5.1 รูปแบบงบกำไรขาดทุน มีหลายรูปแบบในที่นี้ใช้รูปแบบดังนี้

5.1.1 งบกำไรขาดทุน จำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่-แบบขั้นเดียว (Single Step)

5.1.2 งบกำไรขาดทุน จำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่-แบบหลายขั้น (Multiple Step)

5.2 งบฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)